

EUROPE DIRECT BRUNTÁL

**Dotáční možnosti Evropské unie
pro mezinárodní spolupráci**

Základní přehled programů mezinárodní spolupráce v letech 2014–2020

Evropské programy podporující mezinárodní spolupráci jsou sice méně známou, ale velmi zajímavou dotační možností pro české subjekty. Jedná se o programy, které podporují spolupráci členských států EU v různých tematických oblastech, a to jak na národní, tak především na regionální a lokální úrovni. Podpora je tak určena například místním orgánům veřejné správy, neziskovým organizacím, univerzitám, výzkumným institucím nebo školám, ale i dalším subjektům. Podmínkou je však vždy vytvoření mezinárodního projektového partnerství.

Programů, které mezinárodní spolupráci financují, je celá řada a neexistuje žádný jejich oficiální přehled. Neexistují ani jednotná pravidla pro přidělování finančních prostředků a každý z programů má svá specifika, přesto mají programy několik společných prvků:

- Mezinárodní programy poskytují většinou pouze neinvestiční podporu (na tzv. měkké projekty).
- Programy jsou zaměřené na výměnu zkušeností mezi partnery, častou aktivitou bývají vzdělávací návštěvy nebo konference.
- Programy jsou financovány většinou přímo z rozpočtu Evropské komise a projekty pro financování jsou vybírány přímo v Bruselu. Neplatí to ovšem u všech programů, například u programu Erasmus+ hrají velkou roli tzv. národní agentury.
- U většiny programů nedosahuje financování projektů 100 %, ale je nutná určitá výše spolufinancování.
- Nejčastěji mezinárodní projekty trvají jeden nebo dva roky, ale existují i kratší i delší projekty.

Tematické rozdělení mezinárodních dotačních programů

Většina mezinárodních dotačních programů patří mezi tzv. finanční nástroje řízené Evropskou komisí a financované přímo z evropského rozpočtu (proto se jedná o programy 7leté). Tyto programy podporují spolupráci v oblastech, které přímo souvisejí s evropskými politikami.

Oblast podpory	Vhodný dotační program
Vzdělávání	Erasmus+
Kultura a média	Kreativní Evropa
Výzkum, vývoj a inovace	Horizont 2020
Doprava a energetika	Nástroj pro propojení Evropy
Aktivní občanství	Evropa pro občany
Životní prostředí	LIFE
Sociální politika	Program pro zaměstnanost a sociální inovace
Malé a střední podniky	COSME
Justice a vnitro	Program Práva a občanství
Soudnictví	Program Spravedlnost
Zdraví	Zdraví pro růst

Kromě těchto programů financují mezinárodní spolupráci rovněž další programy, které stojí mimo struktury EU. Jedná se především o tzv. švýcarské a norské fondy, Visegrádský fond nebo Česko-německý fond budoucnosti. Další možností, jak financovat mezinárodní spolupráci, je využít programů financovaných ze strukturálních fondů. Jedná se především o operační programy zaměřené na přeshraniční spolupráci a dále o operační program Nadnárodní spolupráce.

Následuje přehled těch nejdůležitějších mezinárodních dotačních programů.

Erasmus+

Program financuje mezinárodní spolupráci v oblasti vzdělávání, a to jak formálního vzdělávání na všech úrovních (spolupráce školek, základních, středních a vysokých škol), tak neformálního vzdělávání a rovněž vzdělávání dospělých a projekty v oblasti mládeže a sportu. Žadatelem může být jakákoliv právnická osoba a financování dosahuje až 100 %.

Více informací viz www.naerasmusplus.cz nebo www.dzs.cz.

Horizont 2020

Jedná se o program, který financuje výzkum a vývoj, a to ve všech myslitelných oblastech, jednak na úrovni čisté vědy (oblast Vynikající věda), jednak na úrovni přenosu inovací do praxe (oblast Vedoucí postavení evropského průmyslu). Podporován je rovněž výzkum v oblasti tzv. společenských výzev (nezaměstnanost, sociální oblast, stárnutí obyvatel aj.). Žadatelem může být jakákoliv právnická osoba a financování je závislé na typu projektu.

Více informací viz www.h2020.cz.

Evropa pro občany

Tento program je zaměřen především na spolupráci a síťování měst a tzv. projekty občanské společnosti. Témata projektů mohou být různá, většinou jde o podporu aktivního občanství, ať už na národní nebo evropské úrovni, připomínání evropské historie a diskusi o budoucnosti Evropy. Žadatelem může být město nebo svazek měst, případně nestátní nezisková organizace.

Více informací viz eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens (v AJ) nebo www.partnerskamesta.cz.

Kreativní Evropa

Tento program v sobě spojuje dvě oblasti podpory, a to na jedné straně dílčí program Kultura a na straně druhé dílčí program Média. Program podporuje kinematografii a kulturní a kreativní odvětví všech směrů (scénická umění, výtvarné umění, literatura, film, televize, hudba, mezioborové umění, kulturní dědictví a videohry). Žadatelem může být jakákoliv právnická osoba činná v oblasti kultury.

Více informací viz www.kreativnievropa.cz.

OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko

Program je určen na podporu projektů realizovaných na území příhraničního regionu. Z programu jsou podporovány projekty v oblastech, jako je zlepšování dopravní dostupnosti, předcházení environmentálním rizikům, zlepšování podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu apod. Příjemcem podpory jsou kraje, obce, svazky obcí, euroregiony, organizace zřizované státem, kraji, obcemi, nestátní neziskové organizace, vzdělávací a výzkumné instituce, hospodářské komory a další.

Více informací viz www.cz-pl.eu.

OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko

Z programu je podporována např. dopravní infrastruktura, budování přeshraniční infrastruktury životního prostředí, ochrana obyvatel před živelnými katastrofami, ale také přeshraniční spolupráce mezi podniky, institucemi výzkumu a vývoje nebo spolupráce v oblasti cestovního ruchu. Příjemcem podpory jsou orgány veřejné správy a jimi zřizované organizace, nezisková sdružení, komory, apod.

Více informací viz www.sk-cz.eu.

OP Nadnárodní spolupráce (Central Europe a Danube)

Program je určen regionům spadajícím do širší geografické oblasti. ČR spadá do oblasti Střední Evropa a Dunaj. Příjemci podpory jsou veřejné subjekty z alespoň tří zemí se sídlem v daném regionu. Program podporuje zlepšování dopravní dostupnosti v rámci regionu, vytváření příznivých podmínek pro inovace a podnikání, snižování povodňových rizik, a spolupráci v oblasti územního plánování krajů a měst s cílem zvýšit jejich konkurenceschopnost a atraktivitu.

Více informací viz www.central2020.eu a www.danube-region.eu.

Projektový cyklus

Do projektů financovaných z mezinárodních projektů je možné se zapojit ve dvou různých rolích. Hlavní organizace, která má celý projekt na starosti a nese většinu odpovědnosti, je tzv. vedoucí partner. Vedoucí partner většinou píše projektovou žádost a dává dohromady partnerství projektu. Ostatní organizace jsou tzv. řadoví partneři. V projektu jsou zodpovědní za aktivity, k jejichž plnění se zavázali, pomáhají s monitoringem a propagací projektu, ale jejich zodpovědnost a celkový objem práce, který s projektem mají, je mnohem menší než u vedoucího partnera.

Jak napsat projektovou žádost?

Projektovou žádost píše většinou vedoucí partner, zatímco řadoví partneři mu pouze poskytují důležité informace. Forma projektové žádosti se liší program od programu, v současné době jde již většinou o online formulář.

Každá projektová žádost musí obsahovat

- název projektu,
- identifikaci předkladatele a partnerů,
- popis projektu (cíle, výstupy, harmonogram aktivit),
- a rozpočet.

V žádosti musí být přesně popsáno, čeho se projekt snaží dosáhnout, jaký problém řeší a jaké budou jeho výstupy. Důležitým prvkem projektu je bezpochyby **projektové partnerství**. V žádosti je třeba odůvodnit, proč jsou pro projekt nutní právě tyto partneři a jaká bude jejich role v projektu.

Dalším důležitým prvkem žádosti jsou **cíle projektu**. Je třeba upřesnit, na jakou cílovou skupinu projekt míří, čeho chce dosáhnout a jak. Je dobré uvést, jak bude na konci projektu ověřeno dosažení těchto cílů.

Při zpracování projektu je důležité si uvědomit, jaké jsou **uznatelné náklady** projektu, a pečlivě naplánovat jejich výši. Jedná se většinou o osobní výdaje (mzdy manažerů a odborných pracovníků, zákonné pojištění), náklady na cestovné (jízdenky/letenky, ubytování, cestovní náhrady), náklady na spotřební zboží a vybavení, na propagaci (tisk letáků, organizace tiskové konference) aj.

V některých programech probíhá financování projektů prostřednictvím paušálních plateb, které se odvíjí například od počtu zapojených partnerů, od počtu zahraničních účastníků na konferenci nebo od reálné vzdálenosti mezi jednotlivými navštěvujícími se partnery. I případě rozpočtu založeného na paušálních platbách je ovšem nutné mít dopředu rozmyšlené aktivity tak, aby za použití přidělených prostředků bylo dosaženo domluvených cílů.

Je důležité mít na mysli, že žádost o dotaci v rámci mezinárodních dotačních programů musí obstát v evropské konkurenci. Proto je dobré kromě obsahu žádosti dbát rovněž na formální a jazykovou stránku žádosti. Vždy je třeba pořádně prostudovat tzv. programového průvodce a konkrétní výzvu pro podávání žádostí a dodržet požadované náležitosti včetně termínu pro podání žádosti.

Jak do projektu vstoupit?

Pro organizace, které nemají s mezinárodní spoluprací dosud žádné zkušenosti, je vhodnější nejprve si vyzkoušet zapojení do projektu na pozici řadového partnera.

Řadový partner vstupuje do projektu ve fázi psaní projektové žádosti, kdy vedoucí partner většinou přichází s nápadem a oslovuje vhodné organizace. Společně s nimi tento nápad rozvíjí a upřesňuje do podoby kompletní projektové žádosti. Řadoví partneři poskytují vedoucímu partnerovi informace o své organizaci a domlouvají se na projektových aktivitách, za které budou mít v rámci projektu zodpovědnost.

Jak si najít partnery?

Pokud nemáte osobní kontakty, které můžete využít, existuje řada možností, jak najít partnery pro realizaci projektu:

- **Databáze na stránkách zprostředkujících českých organizací:**
 - o www.naerasmusplus.cz pro program Erasmus+
 - o stránky Divadelního ústavu pro dílčí program Kultura
- **Specializované stránky pro vyhledávání partnerů:**
 - o www.partnerskamesta.cz pro města
 - o www.eTwinning.net pro školy
 - o www.ideal-ist.eu pro projekty zaměřené na výzkum a vývoj
- **Sociální sítě**
 - o LinkedIn (např. skupina **Erasmus + Partner Search** a další)
 - o Facebook (skupina **Project Partner Search** a další)

Zapojení do projektu na pozici řadového partnera může být otázkou pár dnů. Před podpisem partnerské smlouvy je třeba si s vedoucím partnerem ujasnit:

- Cíle a výstupy projektu, **výstupy**, které se očekávají od české organizace.
- Projektové **aktivity** celého projektu a aktivity, za které bude zodpovědná česká organizace.
- Rozpočet projektu a **rozpočet**, který bude mít k dispozici česká organizace, míra spolufinancování.
- Na co lze peníze využít (tzv. **uznatelné náklady**).

Jak projekt úspěšně realizovat?

Po podání žádost prochází **hodnotícím procesem**, který může trvat i několik měsíců. Informace o schválení projektu přijde většinou vedoucím partnerovi, který o této skutečnosti informuje řadové partnery. Může dojít k úpravám projektu podle pokynů Evropské komise (krácení rozpočtu apod.) a následuje podpis **grantové smlouvy**. Grantovou smlouvu s Komisí podepisuje většinou pouze vedoucí partner, řadoví partneři podepisují smlouvu s vedoucím partnerem.

Po podpisu smlouvy dochází k **převodu finančních prostředků**, které většinou dostane vedoucí partner a následně je přerozděluje řadovým partnerům. Je třeba myslet na to, že partneři nedostanou předem všechny peníze, které jsou třeba pro realizaci projektu. Naopak, zálohové platby bývají spíše výjimkou.

Při **realizaci projektu** je třeba dbát na dodržování všech pravidel. Jedná se především o platnou českou legislativu (např. zákon o veřejných zakázkách), dále pravidla programu (ta najdeme většinou v průvodci programem) a pravidla výzvy. Důležitým dokumentem je grantová smlouva, která je závazná pro všechny partnery. Vedoucí partner většinou upozorňuje na tato pravidla řadové partnery, ale není vhodné na to spoléhat.

Důležitou součástí projektového managementu je **monitoring**. Monitorovací zprávy většinou píše pouze vedoucí partner, zatímco řadoví partneři jsou povinni poskytnout mu potřebné doklady. Na základě monitorovacích zpráv většinou dochází k uvolnění dalších finančních prostředků. Některé finanční prostředky mohou partneři dostat i několik měsíců po skončení projektu.

Další, neméně důležitou součástí projektu je jeho **propagace**. Často na ní bývá vyčleněna část rozpočtu a platí pro ni určitá pravidla. Jejím cílem je nejen propagovat samotný projekt a dotační program, ale především šířit jeho výstupy tak, aby bylo dosaženo jejich co největšího dopadu.

Save Water – Save Future

Výměna mládeže v rámci programu Mládež v akci

Tento projekt proběhl v rámci programu Mládež v akci v roce 2012 a zúčastnili se ho mladí lidé ze Srbska, Bulharska, Rumunska, Makedonie a České republiky. Projekt byl zaměřený na neformální vzdělání mladých lidí v oblasti ochrany životního prostředí a především pitné vody.

V rámci projektu se 35 mladých lidí sešlo v Praze a zúčastnilo se interaktivních workshopů a simulačních her na téma ochrany vody. Součástí programu byly i vzdělávací návštěvy (např. ve staré čistírně odpadních vod v Bubenči) a odborné přednášky na České zemědělské univerzitě.

Celkový rozpočet projektu byl téměř 16 000 EUR, účastníci si hradili cestovní náklady do výše 30% celkových nákladů. Vedoucím partnerem byl Institut pro regionální rozvoj.

Více informací naleznete na stránkách žadatele: www.iregio.org.

Walk and Learn Local Paths

Multilaterální partnerství škol Comenius

Dvouletý projekt realizovaný v letech 2011 – 2013 byl zaměřen na poznávání cizích regionů a turisticky zajímavých míst. Do projektu bylo zapojeno 10 škol z různých evropských zemí. Jejich žáci ve spolupráci s učiteli vždy vybrali zajímavé trasy, které vyznačili na Wikilocs a následně během partnerských návštěv danými místy provedli návštěvníky z ostatních škol.

V rámci projektu se děti nejen seznámily s cizími kulturami, ale také zlepšily své IT a jazykové dovednosti. Výstupem projektu jsou webové stránky projektu, průvodce, který pokrývá stezky vytvořené ve všech deseti zemích projektu, a kalendář s nejvýznamnějšími historickými událostmi partnerských zemí.

Za Českou republiku se do projektu zapojilo Gymnázium Olgy Havlové z Ostravy-Poruby.

Více informací naleznete na stránkách projektu (www.projectcomenius.com).

isegrad Wine Route

Visegrádská vinařská stezka Propojení vinařů Čech, Slovenska, Polska a Maďarska

Projekt cílí na malé a střední vinaře ze zemí Visegrádské čtyřky, kteří stále vyrábí své produkty dle tradičních metod. Cílem projektu bylo zlepšit marketingové schopnosti vinařů ze zemí Visegrádské čtyřky (Česká republika, Maďarsko, Polsko, Slovensko) tak, aby mohli účinně propagovat své produkty na trhu s tvrdou konkurencí národních a zahraničních velkovýrobců vína.

Během projektu proběhly studijní cesty pro vinaře a cestovní kanceláře specializující se na vinařskou turistiku a na regionální cestovní ruch a byly vytvořeny propagační materiály pro vinaře (společné logo a vícejazyčné webové stránky, letáky a propagační brožura). Neméně důležitým výstupem projektu bylo navázání partnerství mezi vinaři, kteří tak mohou pokračovat ve spolupráci i po jeho skončení.

Projekt byl financován prostřednictvím Visegrádského fondu. Více informací můžete nalézt na webu projektu (visegradwineroute.eu).

Prevent Prevence předčasného ukončování školní docházky

Jedná se o projekt města Ústí nad Labem zaměřený na problematiku předčasného ukončování školní docházky. Cílem projektu je více motivovat rodiče, aby více komunikovali s městem a školou a více se zajímali o volnočasové aktivity svých dětí. Projekt probíhá od února 2013 a bude končit v dubnu 2015.

Cílem projektu je na základě zkušeností zahraničních partnerů i partnerů na lokální úrovni vytvořit Místní akční plán, který bude danou problematiku řešit koncepčně a navrhne postupy ke zlepšení situace.

Celkové náklady projektu, které připadají na Ústí nad Labem činí 47 100 € (cca 1 177 500 Kč). Z toho dotace EU činí 37 680 € (cca 942 000 tis. Kč) a spoluúčast města 9 420 € (cca 235 500 Kč). Projekt je spolufinancován z programu URBACT.

Více informací viz stránky města (www.usti-nad-labem.cz).

From Active Citizenship to EuroCitizenship Partnerství měst – program Evropa pro občany

Tento projekt, který skončil na konci července 2014, sdružoval 8 měst z osmi evropských zemí, mezi nimiž byl i český Přerov.

Cílem projektu bylo vytvořit síť měst, která chtějí zvýšit aktivitu svých občanů nejen na lokální, ale rovněž na evropské úrovni. Projekt se zabýval tématem začlenění mladých lidí a seniorů do aktivního života ve městě. Během jednotlivých setkání si představitelé samospráv vyměňovali zkušenosti v této oblasti a společně vytvářeli strategie pro lepší zapojení občanů.

Během projektu proběhly dva workshopy a závěrečná konference ve slovenském městě Bardějov, jejíž součástí byly také evropské partnerské dny.

Více informací viz stránky projektu (<http://www.activeeurocitizenship.eu/>).

Evropa nás vyškolí II. – odborné stáže v EU Projekt mobility Leonardo da Vinci

Příjemcem grantu byla Mendelova střední škola z Nového Jičína a partnery jí byly instituce z Německa a Irska. Cílovou skupinu projektu tvoří mladí absolventi s profesní orientací ekonomika, administrativa, cestovní ruch a hotelnictví s dosaženým středním odborným vzděláním ukončeným maturitou.

Hlavním cílem projektu bylo prohloubení komunikačních dovedností a praktických zkušeností, a to za pomoci odborných stáží v EU. Na projektu spolupracoval rovněž Úřad práce v Novém Jičíně, který se podílel na náboru uchazečů a byl rovněž zapojen do monitoringu a závěrečné evaluace.

Mladí absolventi získali na konci stáže osvědčení ECDL testování a certifikát o absolvování odborné stáže, museli ovšem obhájit svou závěrečnou zprávu z praxe.

Více informací lze získat na stránkách Mendelovy střední školy (www.mendelova-stredni.cz).

Informační síť Europe Direct

Máte dotazy ohledně EU? Služba Europe Direct vám může pomoci.

Kontaktní údaje Europe Direct Česká republika:

Web: www.europe-direct.cz – internetové stránky jsou zaměřeny na evropská témata.

E-mail: ed@europedirect.cz – odpovědi jsou běžně zasílány do 3 pracovních dnů, složitější dotazy však mohou vyžadovat více času.

Tel.: **00 800 67 89 10 11** – centrální bezplatná linka. Lze na ni volat odkudkoli v EU, 9.00–18.00 SEČ (v pracovní dny), v kterémkoli úředním jazyce EU.

Jestliže hledáte poradenství či pomoc ve svém okolí nebo místní fórum rozvíjející dialog a informovanost o politikách EU, obraťte se na Vaše nejbližší místní informační středisko oficiální evropské sítě Europe Direct.

Europe Direct Bruntál

Hostitelská organizace: Institut pro regionální rozvoj, o.p.s.

Dr. E. Beneše 1873/61, 792 01 Bruntál

Tel.: +420 558 846 420

Email: europe.direct@iregio.org

Web: www.europe-direct.cz/strediska/bruntal

Skype: EuropeDirectBruntál